

It's Spring Time

BIRKAT HA'ILANOT FAQ'S

Answered by Rabbi Moshe Pinchasi

The *Gemara* in *Berachot*[1] states that one who goes out during the days of *Nissan* and sees blossoming trees should recite the following *Beracha*:

”ברוך אתה השם, אלוקינו מלך העולם, שלא חיסר בעולמו
דבר[2], וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני
אדם”

“Blessed are you Hashem, our Lord, King of the universe,
who has spared nothing in this world, and has created in
it good creatures and good trees to benefit mankind”

Q: When should one recite *Birkat Ha'Ilanot*?

A: The *Gemara* says that *Birkat Ha'Ilanot* should be recited on *Nissan*, therefore, as with all *Mitzvot*, one should try and recite this *Beracha* as soon as he can, preferably on *Rosh Hodesh Nissan* (if the trees have already begun blossoming). One can go on and recite the *Beracha* throughout the entire month of *Nissan*.

Some *Rishonim* understand that the obligation of the *Beracha* is tied to the blossoming of the trees and not necessarily the month of *Nissan*[3]. However, the *Hida* in *Birke Yosef*[4] writes that according to *Kabbala* one should only recite this blessing during *Nissan*. If, however, one didn't recite it in *Nissan*, there is a debate among the *Poskim* whether he may recite it in *Iyar*. The *Ben Ish Hai*[5] and *Ohr L'Tzitzion*[6] write that one should recite it without a *Shem U'Malchut*, whereas the *Mishna Berura*[7] and Hacham Ovadia Yosef[8] conclude that this *Beracha* can be recited as long as the trees are still blossoming (and have not borne fruit).

Q: Can one recite the *Birkat Ha'Ilanot* on *Shabbat*?

A: The *Ben Ish Hai*[9] and others[10] write that one should not recite this *Beracha* on *Shabbat* because – according to *Kabbala* – by reciting this *Beracha* one is sorting out particles of *Keddusha* from the trees, which is akin to sorting [בִּיּוּר] on *Shabbat*. They are also concerned that one may come to detach a flower or branch from the tree. However, Hacham Ovadia Yosef [11] asserts that the prohibition of sorting does not apply to spiritual concepts, and that we must not devise new decrees in our days[13]. It is nevertheless advisable to try and make this *Beracha* on a weekday.

Q: Where should the *Beracha* be recited?

A: Based on the *Gemara*'s expression: “one who goes out” – some *Aharonim* understand that the *Beracha* should be recited in orchards outside the city[14]. However, Ribbi Hayim Palacci writes[15] that the custom of the *Hachamim* in his city was to recite the *Beracha* from their window. The *Ben Ish Hai*[16] and Hacham Ovadia Yosef[17] conclude that one should try and recite it outside the city, unless it is difficult or may cause *Bittul Torah*.

Q: Over which trees can one recite *Birkat Ha'Ilanot*?

A: Ribbi Yaakov Hagiz, in *Shut Halachot Ketanot*[18], writes that one should recite the *Beracha* over more than one tree. This is the opinion of the *Hida* as well[19]. Accordingly, the *Ben Ish Hai*[20] and Hacham Ovadia

Sponsor
the Halacha
Weekly!

Yosef[21] write that one cannot recite the *Beracha* over one tree. The *Petah HaDevir* writes that they do not have to be of two different species[22].

One can only recite the blessing over fruit trees[23].

If there are no more flowers on the tree one cannot recite the *Beracha*.

Some say that one should not recite the *Beracha* over grafted trees[24]. The *Ohr L'Tzitzion*[25] writes that this is only if that specific tree was the subject of grafting and not if it stems from a grafted species (i.e. nectarine).

The *Ohr L'Tzitzion* writes that one cannot recite the *Beracha* on a tree that is *Orla* (within the first three years of its planting, in which it is forbidden to consume and

enjoy)[26]. However, the *Ben Ish Hai* and Hacham Ovadia Yosef write that it is not a concern[27].

Sources:

[1] דף מג; וכ"פ הרמב"ם (פ"י מברכות הי"ג) והראשונים והשו"ע (סי' רכו) להלכה [2] כך נוסחת הספרדים [3] ה' ברכות סי' כט, וכ"כ עוד כמה ראשונים, הו"ד בשו"ת יחו"ד (ח"א סי"א) ובחזו"ע (עמ' כה) [4] סי' רכו סק"ב, וכ"כ האשל אברהם (מבוטשטאטש, סי' רכו), ובפתח"ד (שם סק"ב). ובשד"ח (מע' ברכות ס"ב אות ב) כ' דבענינים אלו נגזרים אנו אחר מרן החיד"א והכי נקטינן [5] מקבציאל (הנד"מ, ש"א פ"י צו סי"י) [6] ח"ג פ"י תש"ו ב [7] סי' רכו סק"א, וכ"כ בשו"ת השיב משה (טייטלבוים בעל הישמח משה, או"ח ס"ח), יד יצחק (גליק, ח"א סי' קצח) ועוד [8] יחו"ד (שם) ובחזו"ע (שם) [9] מקבציאל (שם סי"ז) [10] כה"ח (סי' רכו סק"ד), שו"ת ישכיל עבדי (ח"ח בהשמטות סי' יז אות ב), אול"צ (ח"ג פ"י ס"ה), ועוד [11] שו"ת יחו"ד (ח"א סי"ב), שו"ת לב חיים (פלאגי, ח"ב סי' מד), הליכות שלמה ועוד [12] ול"ד לאיסור להריח הדס בשבת (או"ח סי' שלו סי"י) שהוא מתקרב כדי להריח יותר טוב וחיישין שמא יתלוש, אבל כאן אינו מברך אלא על הראיה [13] ול"ד לאיסור להריח הדס בשבת (או"ח סי' שלו סי"י) שהוא מתקרב כדי להריח יותר טוב וחיישין שמא יתלוש, אבל כאן אינו מברך אלא על הראיה [14] בה"ג ובפסקי הרי"ד בברכות (דף מג:) כ' ההיא מאן דנפיק לדברא, וחזי אילני דמלבלבי וכו', משמע מדבריהם דמן הראוי הוא לצאת ולברך ברכה זו מחוץ לעיר, אמנם ממש"כ הרמב"ם (פ"י מברכות הי"ג) היוצא לשדות או לגנות ביומי ניסן וכו', דייק בספר פרי האדמה (ח"א דף כט סע"ד) דמשמע שאפי' בגינות שבתוך העיר, ואמנם הגר"ח בשו"ת לב חיים (סי' מה) דייק בהיפוך דממש"כ 'היוצא לשדות' משמע שיוצא מחוץ לעיר [15] בספרו מל"ח (סי"א סי"ז) [16] מקבציאל (שם ס"ח) ובשו"ת רב פעלים (או"ח ח"ג סי"ט) [17] חזו"ע (עמ' יב) [18] ח"ב סי' כח [19] מורה באצבע אות קצח [20] מקבציאל שם סי"ט [21] חזו"ע (עמ' טו), ודלא כמש"כ הגר"ח נאה בבדי השלחן (סי' סו אות יט) דב' אילנות אי"ז אלא לכתחילה, אך לדינא אפי' על אילן א' יכול לברך [22] סי' רכו סק"א [23] שו"ת הלק"ט (ח"ב סי' כח), וכ"פ האחרונים (באר היטב (סי' רכו סק"א) מל"ח (סי"א סי"ט) משנ"ב (שם סק"ב) כה"ח (שם סק"ב) חזו"ע (עמ' יג) ועוד. אמנם, אם הם אילני סרק המוצאים פירות שהם ראויים לאכילה, אע"פ שאינו מברך עליהם אלא שהכל, כ' בחזו"ע (שם) בשם מהר"ח הכהן בספרו ערב פסח (דף כב ע"א) דמברכים עליהם, ועוד שהרי לשי' האר"י (שער המצוות סוף פ"י עקב, הו"ד בברכ"י סי' רג סק"ב) מברך בפ"ה על פירות היוצאים מאילנות סרק, ומההיא טעמא כ' נמי שיש לברך על אילנות של עצי לימון, ואפי' שאין הלימון ראוי לאכילה בפני"ע אלא לטבל בו את התבשיל וכיו"ב (עי' שו"ע סי' שכ סי"ו), וכן נמי יש לברך על אילני ורדים, שראויין הן למרקחת וטובים למאכל, ומה גס שיש להם ריח טוב. וע"ש בחזו"ע (עמ' יד) שהסתפק אם מברכים על אילני פירות הראויים למאכל ע"י בישול וכיו"ב. וכל הנ"ל דלא כהיעב"ץ (מו"ק סי' רכה ד"ה אמנם) שאפשר לברך ג"כ על אילנות שמוצאים פרחים שהם נאים במראה. [24] הגר"ח [מקבציאל (שם סי"ב) ובשו"ת רב פעלים (ח"ב סי' לו)] כדברי המהר"י חאגיז בשו"ת הלק"ט שאסר, ובחזו"ע (עמ' טו) כ' דאע"פ שהרוצה לברך ולסמוך ע"י היעב"ץ וסייעתו שהתירו אין מוחין בידו, מ"מ הבא לימלך מורים לו שלא יברך שסב"ל [25] פ"י תש"ו ג'. ובסי' הלכה ברורה (ח"א עמ' שעא) כ' ע"פ דבריו במש"כ בדין ברכת שהחיינו על פרי מורכב (אול"צ ח"ב פ"ב תש"ו מה) שנראה כיום שמסתמא הפירות שנמצאים בשוק אינן מאותו אילן שעשו בו את ההרכבה בפעם הראשונה, וא"כ שוב ליכא למיחש למידי ויברך שהחיינו אף על פרי מורכב, ולפ"ז נראה דה"ה בנידון דידן בברכת האילנות י"ל דרוב האילנות המורכבים לא נעשית בהם ההרכבה בפעם הראשונה [26] רע"א (בהג' ע"ס רכו) הסתפק בדין זה, וכדבריו פסק באול"צ (פ"י תש"ו ד), והאיך יברך על הנאתם כשנאסרה ההנאה מהם בשנה זו, ומ"מ בחו"ל אם הוא ספק ערלה דקיי"ל (שו"ע יו"ד סי' רצד סי"ט) ספק ערלה בחו"ל מותר, יש לברך. [27] חזו"ע עמ' יט, בשם הרבה אחרונים. ובשו"ת רב פעלים (או"ח ח"ג סי"ט) כ' ב' טעמים דמותר לברך על אילן של ערלה, והם מהא דכ' המג"א (סי' קעא סק"א) דפירות האסורים בהנאה, אסור לבזותן ולהשליכם במקום רפש וטיט לפני חתן וכלה לשמוח בהן, אע"ג דמצוות לאו ליהנות נתנו כו' ע"ש בלשוננו. וא"כ בנידו"ד נמי י"ל דמכיון דברכת האילנות מצוה היא, ומצוות לאו להינות ניתנו, לא איכפת לן בהא דהפרי אסור בהנאה. ואע"פ שבנוסח הברכה אומר 'ליהנות בהם בנ"א', ולכאורה זהו שקר שהרי אסור לו להינות מאילן ערלה, מ"מ י"ל דהואיל ואילן זה עומד ליהנות ממנו לאחר זמן שפיר מברך עליו.

Corporate *Hametz*

What business owners need to know

By Dayan Shmuel Honigwachs

There are numerous *Pessah* issues associated with businesses, some of which people may not even be aware of. To name just a few, one who sells food items through Amazon or on consignment, or owns a facility that serves *Hametz*, would be well advised to research the *Halachic* ramifications of these types of businesses.

Selling *Hametz* on Amazon

Buying and selling everything from shoes to cereals to electronics through Amazon has become a part of Western life. Though, as the world's biggest marketplace, Amazon has much to offer, selling *Hametz* items through Amazon even before *Pessah* is not without its complications.

When food items are ordered and scheduled for shipment to a non-Jewish buyer, they may still not be considered the property of the buyer according to *Halacha*. Yet, since the Jewish owner is obligated to sell this item, and it has already been set aside by Amazon for shipment, he has no control over the item and cannot recall it. This would render the item to be "*Eno BiRshuto*" – not in the possession of the seller – and would thus prevent the Jewish owner from being able to include the item in his general *Mechirat Hametz*.

Nevertheless, many *Poskim* are of the opinion that when an item is *Eno BiRshuto*, the owner does not even violate the prohibition of *Bal Yera'eh* – possessing *Hametz* on *Pessah*. This is the position of Rav Moshe Feinstein^[1]. The *Hazon Ish*^[2] on the other hand, argues and says that the owner would indeed be in violation of *Bal Yera'eh*.

In our situation, we can also rely on the fact that the *Hametz* may possibly already belong to the non-Jew, because the Jew has no ability to recall the *Hametz*^[3], thus adding another reason to be lenient in this case.

There may be another issue, however, even according to those *Poskim* who permit keeping *Hametz* that is *Eno BiRshuto*, and that is the seller's *Aharayut* – guarantee – to the buyer. Although generally the *Halacha* is that accepting *Aharayut* for the *Hametz* of a non-Jew which is on the non-Jew's property does not pose a problem of *Bal Yera'eh*, this may not apply to *Hametz* that had once been on the Jew's property^[4]. It is therefore questionable how to view this situation and it will depend upon the exact circumstances.

The seller is now faced with a problem. Since the non-Jew may return the item during or after *Pessah*, thus retroactively nullifying the sale, the Jew has owned the *Hametz* during *Pessah* in violation of *Bal Yera'eh*! Additionally, as we explained earlier, the sale that was

performed through one's *Rav* may have no effect on the *Hametz* that was listed for sale, since that *Hametz*, too, is considered to be *Eno BiRshuto*^[5]. Since this is a matter of dispute among the *Poskim*, a competent *Rav* should be consulted in each particular situation.

Hametz Sold on Consignment

One who sells a *Hametz* item on consignment—through Amazon or any other venue—is unable to recall the *Hametz*, which would make us inclined to consider it to be *Eno BiRshuto*, barring it from inclusion in the general *Mechirat Hametz*. Even so, the *Halacha* in this case is that the *Hametz* is considered to be *BiRshuto* – in his possession – and may be sold via a standard *Mechirat Hametz* procedure. This is because a consignment is similar to an *Iska* (a *Halachic* term for an investment, with very specific characteristics) which both the *Ketzot HaHoshen*^[6] and *Netivot HaMishpat*^[7] consider to be *BiRshuto*.

Operating a Business that Sells or Relies on *Hametz*

If, in any aspect of its functioning, a business that relies on *Hametz* (e.g. a nursing home facility), we would run

into an issue of “mistaker b’issur hana’ah” – deriving benefit from an item in which this is forbidden. Not only is it forbidden to eat *Hametz* on *Pessah*, but it is also forbidden to derive benefit from it.

The best solution available is to sell the entire business to a non-Jew (as opposed to just selling the *Hametz* within the business, which is the customary procedure), using a contract that is legally binding. Since the contract is recognized by *Dina D'Malchuta* – the law of the land – it is therefore considered a valid *Kinyan Situmatta* (transaction through a universally agreed-upon act of acquisition). One can sell items that are considered to be *Eno BiRshuto* using *Kinyan Situmatta*.

This would also allow the owner to continue operating the business during *Pessah* (provided that he has a valid *Shabbat* arrangement in place), as he is not deriving any benefit from the *Hametz*. The profits that he receives would be attributed to the interest from the sale of the business and would therefore not be considered to be derivation of benefit from the *Hametz*.

Before *Pessah*, we would like to wish our fellow Jews a *Hag Kasher V'Sameah*. If we do our best to ensure that our *Pessah* is kosher according to *Halacha*— even in regard to our businesses— we can rest assured that it will be a happy one, as well!

Sources:

[1] אגרות משה או"ח ח"א סי' קמו [2] או"ח סי' קיח סק"ד [3] ע"ש באג"מ דמ"י בשלח ישראל לישראל במתנה, באופן שודאי חייב המקבל להחזירו אם לא חזר בו הנותן קודם שמשך המקבל. משא"כ בניד"ד, דכיון דע"פ דינא דמלכותא אין המוכר יכול לחזור, פקע בעלותו. [4] ע"ש באג"מ שם. אלא דיש להסתפק אם היה כותב כן בניד"ד, דשאני התם דמ"י שבעלות הישראל מעולם לא פקע, והאחריות דמדובר שם מ"י בד"ה הואיל ויכול לישראל עליו, דזהו המשך מבעלותו הקדומה. וא"כ י"ל דדוקא התם לא מיקרי מקבל אחריות על חמצו של עכו"ם בבית עכו"ם, כיון דהאחריות הוא המשך מבעלותו הקדומה של הישראל. משא"כ בניד"ד דמכר החמץ לגוי ואח"כ מקבל עליו אחריות בעלמא, י"ל דהוי קבלת אחריות שמתחיל ברשותו של גוי. ע"כ לא החלטתי לאיסורא, ודו"ק [5] ונחלקו בזה הקצה"ח סי' שנד והחת"ס שו"ת חו"מ סי' קסט. ויסוד המח' תלוי לכאן בהא דס"ל להקצות דכיון דאין הלוקח יודע דבטל המקח גרע מכל נפקד דעלמא דנחשב ברשותו דהמפקיד, דשאני נפקד דהיה מחזירו ע"י בקשת המפקיד, משא"כ כאן דתלוי ברצון הלוקח ובידיעת הלוקח. ויש להביא ראיה לדברי החת"ס מסוגיא דב"ב דף קכ"ה בסוגיא דאחרית, דמבואר שם ברי"ף דאע"ג דיכול הראשון למכרו ולהפקיעו מידי האחרית, מ"מ נחשב מוחזק ויורש הבעל של האחרית. ומבואר ברשב"ם שם קכ"ד ע"א דדין ראוי ומוחזק תלוי בכח המוריש למכור ודו"ק. [6] סי' סו [7] שם

Sephardic Halacha Center

Halacha Consultation Line:
Dayanim (Talmudic judges) and Poskim (Halachic decisors) available for Halachic consult
Available throughout the day via phone, email, text, or in person
Weekly Halacha e-Journal
Monthly print Journal
State-of-the-art website
Parasha and Halacha – Audio Series
Awareness and education

Business Halacha Services

Contracts and Heter Iska
Halachic wills and estates
Partnership, employment, and other business agreements
Shabbat agreements
Business Halacha consultations
Halachic resources

Sephardic Bet Din and Dispute Resolution Center

Experienced Dayanim and dedicated administration
Professional, expedient, and cost effective
Business, divorce, and familial matters
Mediation and arbitration
(Licensed mediators and arbitrators)
Legal Advisory Board

To dedicate an issue of the Sephardic Halacha Weekly E-Journal in honor, Refu'ah Shelema or memory of a loved one, please email us at info@theshc.org or call 732.276.1332

For Halachic guidance, questions, or services, call or text 732.9300.SHC (742)

SEPHARDIC HALACHA CENTER / WWW.THESH.C.ORG / P 1.844.200.TSHC (8742) / E INFO@THESH.C.ORG